

MÚSICA-4

EDUCACIÓ PRIMÀRIA Cicle mitjà, 2

Escola de pedagogia musical
MÈTODE IRENEU SEGARRA

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

MÚSICA-4

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Cicle mitjà, 2

Primera edició, maig de 2007
Quarta reimpressió de la primera edició, maig de 2018

© Santi Riera, 2007, pel text
© Marta Balaguer, 2006, per les il·lustracions
Disseny: Blanca Hernández
Foto: Jordi Salinas (pàgina 29)
Agraïments: Cobla contemporània i UT Música

La propietat d'aquesta edició és de Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Ausiàs Marc, 92-98, 08013 Barcelona
ISBN: 978-84-8415-806-6
Dipòsit legal: B. 24552-2010

Imprès a Anman, S.L., C/ Llobateres, 16-18,
08210 Barberà del Vallès (Barcelona)

Reservats tots els drets. No es permet la reproducció d'aquesta publicació, ni el seu emmagatzematge en un sistema recuperable, la transmissió de cap manera o per cap mitjà electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament, ni cap altre, sense l'autorització prèvia del propietari del copyright.

MÚSICA-4

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Cicle mitjà, 2

autor: **SANTI RIERA**
dibuixos: **MARTA BALAGUER**

ESCOLA DE PEDAGOGIA MUSICAL
MÈTODE IRENEU SEGARRA

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

ELS tres tambors

Trad. catalana

- 1 Si n'eren tres tambors
que en vénen de la guerra:
el més petit de tots
porta un ram de rosetes,
ram, ram-pataplam,
porta un ram de rosetes.
- 2 La filla del bon rei
n'ha sortit en finestra:
–Tambor, lo bon tambor
si em vols dar una roseta?
- 3 –Donzella que l'haurà
serà l'esposa meva;
no us donaré jo el ram
que a vós no us pugui prendre.
- 4 –M'haveu de demanar
al peire i a la meire;
si el sí us volen dar
per mi, res no es pot perdre.
- 5 –Déu lo guard, el bon rei
si em dareu la infanteta?
–Bé em diràs tu, tambor,
quina hisenda és la teva.?
- 6 –La hisenda que jo en tinc,
la caixa i les manetes
–Ix-me d'aquí, tambor,
abans no et faci perdre.
- 7 –No em fareu perdre vós,
ni vós em fareu perdre,
que allà en el meu país
en tinc gent que em defensa.

8 –Bé em diràs tu, tambor,
bé em diràs qui et defensa?
–Em defensa el rei franc
amb tota sa noblesa.

9 –Bé em diràs tu, tambor,
bé em diràs qui és ton peire?
–Mon peire, gran senyor,
és rei de l'Anglaterra.

10 –Vine, vine tambor
ma filla serà teva.
–No en sento grat de vós;
tampoc en sento d'ella

11 que allà en el meu país
n'hi ha que són més belles:
més hermosa i gentil
n'és la meva promesa.

Si n'e - ren tres tam - bors que en vé - nen de la guer - ra: el més pe - tit de tots, por -
ta un ram de ro - se - tes, ram, ram, pa - ta - plam, por - ta un ram de ro - se - tes.

L'escala de do

Dalt del diri

Trad. catalana

Dalt del di - ri, di - ri, di - ri, di - ri, dó.

Dalt del di - ri, di - ri, di - ri, di - ri, di - ri, di - ri, di - ri, dó.

- Canteu l'escala de **do** tot fent la fonomímia, pujant i també baixant
- La primera part de la cançó **Dalt del diri** fa servir les notes agudes de l'escala: s-l-si-d' Quines notes fa servir la segona part?
- Recita i canta aquestes sèries. Fes-ho també de memòria

d d r r r m m m f f f s s s l l l si si si d'
d' d' si si si l l l s s s f f f m m m r r r d

El ritme i el compàs

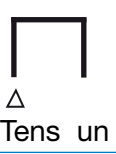
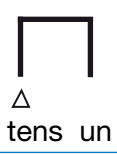

ti- ti- ti- ti- ta ti- ri- ti- ri- ta (un)

Feu una cadena amb aquest ritme

■ Cànon

Tens un ble, tens un ble, per sa me - va llu - me - ne - ra; tenc un

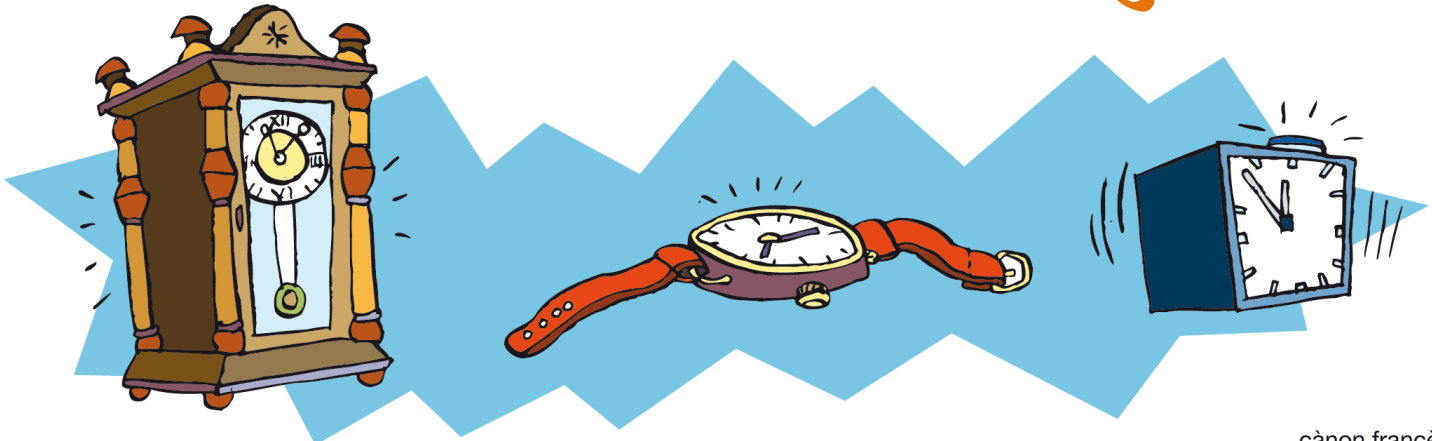
ble, tenc un ble, per sa llume nera de vos - tè.

El compàs $\frac{4}{4}$

ELS tres rellotges

cànon francès

①

El re - llot - ge vell fa: tic - tac, tic - tac;

②

el re - llot - ge nou fa: tic - tac, tic - tac, tic - tac, tic - tac;

③

el pe - tit des - per - ta - dor fa: ti- qui, ti- qui, ti- qui, ti- qui, ti- qui, ti- qui, tac.

El compàs de $\frac{4}{4}$ té quatre pulsacions
la primera pulsació és més forta que les altres

Polirítmia a dos grups

reciteu sobre una sí·l·laba

Entonació a dues veus

Tres i tres i tres

cànon hongarès

①

Tres i tres i tres fan nou, nou i tres fan dot - ze;

②

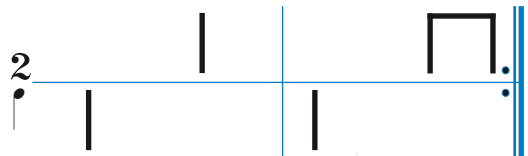
dot - ze i tret - ze, vint - i cinc: ai, ves, qui ho di - ri - a?

dot - ze i tret - ze, vint - i - cinc: ai, ves, qui ho di - ri - a.

Acompanyeu-la amb aquest obstinat, picant suaument a la taula

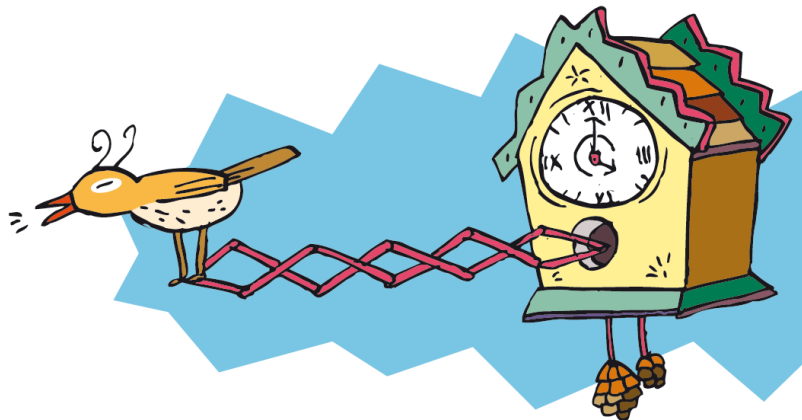
mà dreta, llapis

mà esquerra plana

■ altres cànon

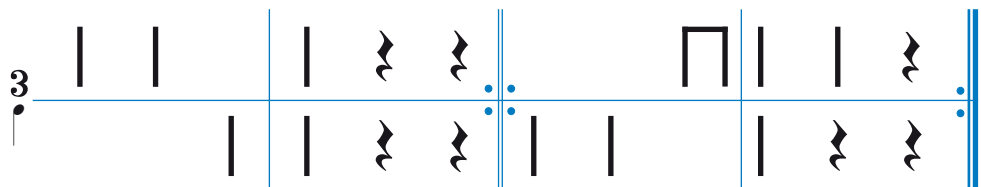
- Cada dia al dematí
- Frère Jacques
- Ting tong
- El cucut

■ Polirítmia a dues mans

dreta

esquerra

■ Agilitat de lectura

1 2 3 4 5

AUDICIÓ

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (Halle, Alemanya 1685 – Londres 1759)
Música per als castells de foc, La Rejouissance

L'octubre del'any 1748, es va celebrar una gran festa popular en un parc de Londres, amb ball, concert i un gran castell de focs artificials. El motiu era que s'havia acabat una llarga guerra entre França i la Gran Bretanya i s'havia signat la Pau d'Aquisgrà. Per encàrrec del rei Jordi II, **Händel** va compondre una obra a sis parts i, per remarcar-ne el caràcter festiu i solemne, va utilitzar una gran orquestra amb participació de tota mena d'instruments. La part que escoltarem, **La rejouissance** (l'alegria), és la quarta part.

■ Entonació. Imitació i reconeixement

■ Solfegeu la cançó **El circ**, alternant entre dos grups o dos companys

■ Feu-ho també alternant amb un grup o un company imaginari

2

s	s	d'	s	l	s	s	d'
		s	s	l	s	l	s

s	s	d'	l	s	s	m	d
s	s	d'	l	s	s	m	d

REPASSEM

- 1 Saps cantar de memòria les tres primeres estrofes d'**Els tres tambors**?
- 2 Continua aquesta sèrie de notes: d d r - r r m - ...
- 3 Inventa un ritme on hi entrin quatre semicorxeres. Escriu-lo i pica'l
- 4 Tria una frase de la cançó **Tres i tres**, estudia-la i canta-la de memòria, solfejant
- 5 Quin és el títol de la música de Händel que hem escoltat? Perquè s'anomena així?

La gata i el belitre

Trad. catalana

ben ritmat

1. De la ga- ta i el be- li- tre jo us di- ré lo que ha pas- sat:
s'ha per- dut al- gu- na co- sa, no sé qui l'hau- rà tro- bat.

Si serà el gos o bé el gat,
a la nyigo, nyigo, nyigo;
si serà el gos o bé el gat
aquell qui l'haurà trobat.

2 Ja en respon una velleta:
- Penso que haurà estat el ca;
jo, la gata, no l'he vista
ni sentida miolar.
Que si jo el puc atrapar,
a la nyigo, nyigo, nyigo;
que si jo el puc atrapar,
que ja me les pagarà.

3 Dones, bé estareu contentes
ara que el ca se n'ha anat;
atipareu bé la gata
perquè s'engreixi aviat.
Li donareu pa torrat,
a la nyigo, nyigo, nyigo,
li donareu pa torrat
d'allioli ben sucàt.

4 Faci fred, o plogui, o nevi,
a defora em fan anar;
faci fred, o plogui, o nevi,
a defora em fan anar
sense llit, sense sopar;
mal ofici és el ser ca!

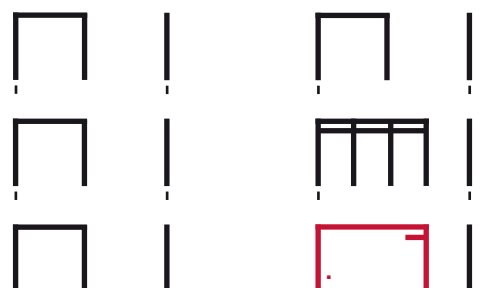
5 Ara ve la primavera,
que regnarà la guineu;
ara ve la primavera,
que regnarà la guineu,
i aleshores bé ho veureu
els gossos si en tenen preu.

■ Canteu aquestes dues frases, tot picant-ne el ritme, i fixeu-vos en la diferència

 No et po - sis da - vant

 Jo te l'en - cen - dré

Corxera amb punt i semicorxera

 ti ti ta tim ri ta

De la ga - ta i el be - li - tre jo us di - ré lo que ha pas - sat: s'ha per - dut al - gu - na
co - sa, no sé qui l'hau - rà tro - bat. Si se - rà el gos o bé el gat, a la nyi - go, nyi - go,
nyi - go; si se - rà el gos o bé el gat a - quell qui l'hau - rà tro - bat.

Indicadors d'intensitat

Prou brogit!

Cànon francès

① *pp*
Pst! Prou brogit! és la ron - da de nit.

② *p*
Pst! Prou brogit! és la

mf ③ *cresc.*
ron - da de nit. Tot - hom co - men - ci a fer si - len - ci.

④ *dim.*
Prou bro - git! és la ron - da de nit.

■ Respecteu les indicacions d'intensitat

- pp* (pianissimo): molt flux
- p* (piano): flux
- mf* (mezzo forte): mig fort
- cresc.* (crescendo): anar augmentant la intensitat
- dim* (diminuendo): anar disminuint la intensitat

■ Entonació a tres veus

Diagram showing three staves with notes and lyrics: *d r d*, *m f m*, and *s l s*.

■ Repasseu la cançó **Prou brogit!** Fa servir totes les notes de l'escala de do?

XiriMiNiMi

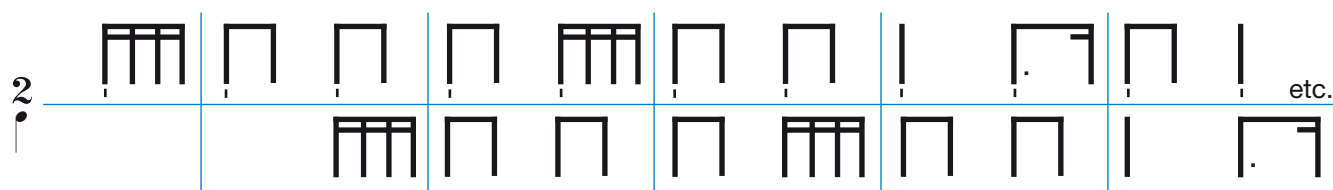
Trad. Catalana

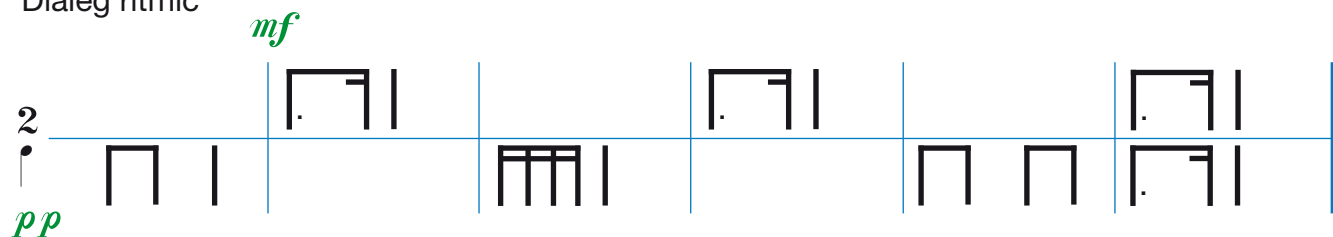
Xi-ri-mi-ni-mí se'n va a-nar a Ro-ma, xi-ri-mi-ni-mí per beu-re
vi, i quan va tor-nar de Ro-ma no es po-di-a ni te-nir.

Canteu-la també tot dient les síl·labes rítmiques

- Piqueu el ritme de la cançó a cànon, a dues pulsacions de distància

- Diàleg rítmic

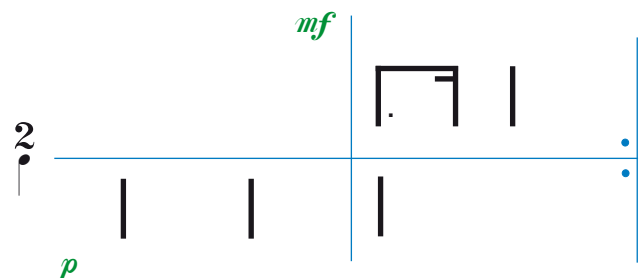

- Canteu **Els tres tambors** tot fent aquest obstinat a dues mans:

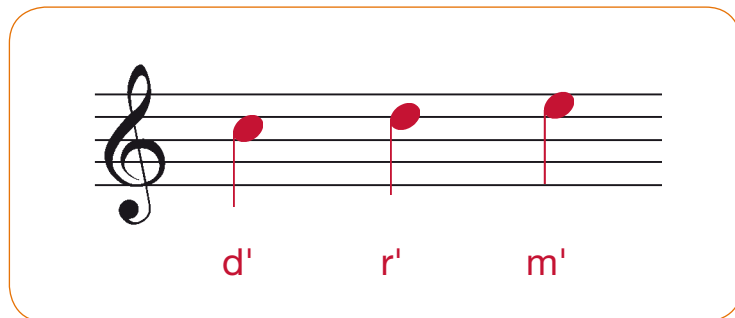
dreta, llapis

esquerra, mà plana

Les notes agudes: do' re' mi'

■ Canteu la primera frase de **La pastoreta** amb notes

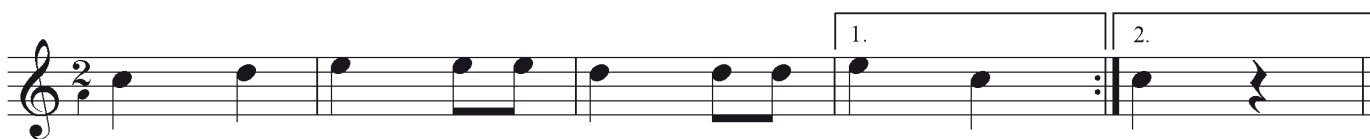

■ Podem cantar **Un, dos, ra** de dues maneres:

1 amb les notes greus

2 amb les notes agudes

És la mateixa cançó, les notes es diuen igual, però una sona més greu i l'altra més aguda

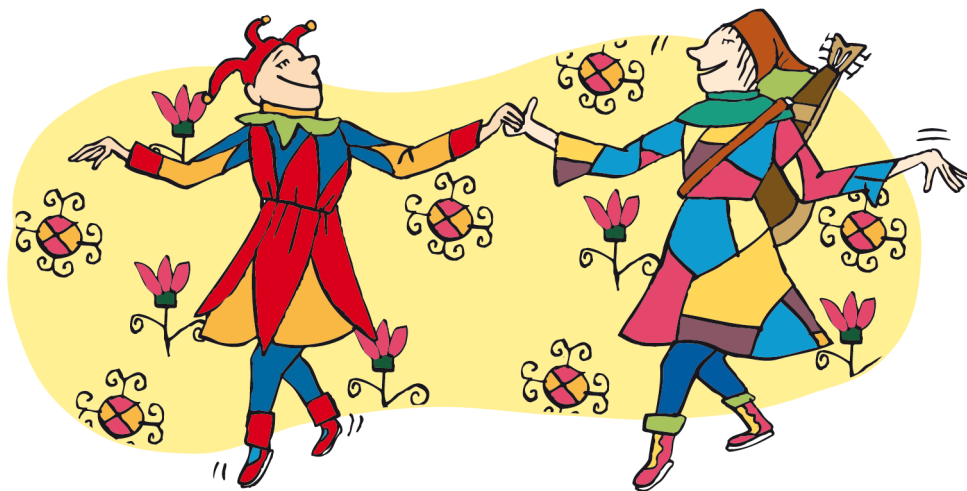

■ Canteu aquestes cançons, primer amb text i després amb notes

Quin-ze són quin - ze, quin-ze, quin-ze, quin - ze, són

Ai, quin tro!
Qui - na por!

Tot és ne - gre i-es fa fosc.

■ Reciteu aquests refranys amb dos ritmes diferents

1 A la ca- sa dels jo- glars, tot- hom ba- lla el con- tra- pàs.

2 A la ca- sadels jo-glars, tot- hom ba- lla el con- tra-pàs.

■ Feu la primera part amb un ritme i la segona amb un altre

A la ca- sa dels jo- glars tot- hom ba- lla el con- tra- pàs.

■ Reciteu i canteu aquestes sèries:

d r d r m r m f m f s f s l s l s i l si d' si d' r' d'
d' si d' si l si l s f s f m f m r m r d r d si, d

El corn anglès

El corn anglès és un instrument de vent-fusta que es fa sonar amb una llengüeta doble de canya.

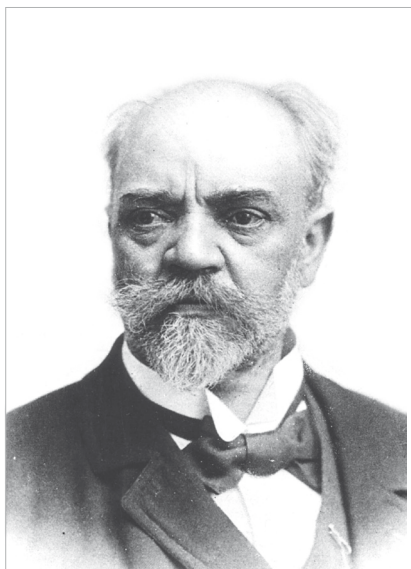
No és res més que un oboè una mica més gros i amb una campana cilíndrica. Això fa que tingui un so més greu, més càlid i una mica melangiós

AUDICIÓ

ANTONIN DVORÁČEK (Nelahozeves, Bohèmia
1841 – Praga 1904)

Simfonia del Nou Món, segon moviment

Va compondre aquesta simfonia en una llarga estada als Estats Units d'Amèrica on fou director del Conservatori de Música de Nova York; d'aquí ve el títol de **Simfonia del Nou Món**.

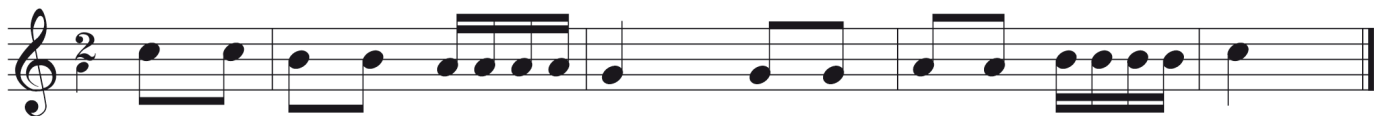
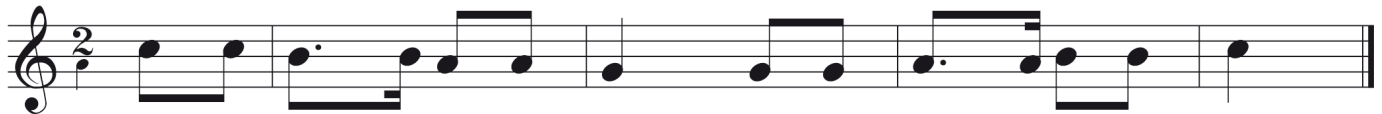
El segon moviment està basat en un tema popular del seu país i té un aire d'enyorament.

Variacions rítmiques

Tema

Variació 1

REPASSEM

- 1 Quina combinació rítmica nova hem après?
Escriu un ritme on hi hagi aquesta combinació i, després, pica'l
- 2 Per a què serveixen els indicadors d'intensitat?
- 3 Recita el refrany «A la casa dels joglars», la primera part amb corxeres (□) i la segona amb corxera amb punt i semicorxera (◡ ◡)
- 4 Aprèn de memòria una frase de la cançó **Xiriminimí**, pàg. 15, i canta-la amb notes

Minuet de l'àlbum d'Anna Magdalena	Bach _____	42
Novena simfonia. Cant de joia	Beethoven _____	34
Simfonia del Nou Món. Segon temps	Dvorák _____	18
Al·leuia d'El Messies	Händel _____	26
Música per als castells de foc. Rejouissance	Händel _____	10
Passeig musical en trineu. Dansa	Mozart L. _____	48
En Pere i el llop	Prokofiev _____	56
L'ocell de foc, final	Stravinsky _____	65

Abril, maig, juny	Z. Kodály _____	54
Aquestes muntanyes	trad. aranesa _____	28
Cançó de les mentides	trad. catalana _____	59
El Tirol	F. Vila _____	40
Els esclops d'en Pau	trad. catalana _____	30
Els ocells han arribat	H. Fallersleben _____	52
Els tres rellotges	cànon francès _____	8
Els tres tambors	trad. catalana _____	4
En Pere Gallerí	trad. catalana _____	44
L'hereu Riera	trad. catalana _____	36
La balalaika	cànon rus _____	60
La Caterineta	trad. catalana _____	32
La gata i el belitre	trad. catalana _____	12
La griva, el tord i el gall	trad. catalana _____	31
La llebre	E. Mandyczewsky _____	24
La solipanta	trad. catalana _____	49
Prou brogit	cànon francès _____	14
Salta, vine, corre	cànon hongarès _____	38
Tres i tres	cànon hongarès _____	9
Un moix dalt una teulada	trad. menorquina _____	63
Una vegada eren tres	I. Segarra _____	20
Vés-te'n, hivern	trad. alemanya _____	46
Xiriminimí	trad. catalana _____	15

L'escala de do	6
El ritme i el compàs	7
El compàs de quatre	8
Audició	10
Repassem	11
<hr/>	
Corxera amb punt i semicorxera	13
Indicadors d'intensitat	14
Les notes agudes: d' r' m'	16
El corn anglès. Audició	18
Variacions rítmiques	19
Repassem	19
<hr/>	
La tònica do	21
L'acord de do	22
El silenci de corxera	24
Cor i orquestra. Audició	26
Repassem	27
<hr/>	
La veu	29
Negra amb punt i corxera	30
Audició	34
Frases suspensives i frases conclusives	35
Repassem	35
<hr/>	
L'arpegi de do	38

Les notes greus: si, l, s,	40
L'escala de do ampliada	41
El clavicèmbal. Audició	42
El compàs de dos i el compàs de tres	43
Repassem	44
<hr/>	
L'anacrusi de corxera	45
Audició	48
El baix	49
Quadre de valors rítmics	50
Repassem	51
<hr/>	
Audició	56
Cànon, cançó a veus i cançó amb obstinat	58
Repassem	59
<hr/>	
L'escala de la	61
L'orquestra simfònica	64
Audició	65
Repassem	66
<hr/>	
Índex d'audicions	68
Índex de cançons	69
Índex temàtic	70

ISBN 978-84-8415-806-6

0 4 8 0 4

9 788484 158066